

HALLITUKSEN DIGI- JA KYBERTURVALLISUUDEN HUONEENTAULU

Ohje

STRATEGIA22 - projekti

17.3.2022

HUOLTOVARMUUSORGANISAATIO
DIGIPOOLI

HALLITUKSEN DIGI- JA KYBERTURVALLISUUDEN HUONEENTAULU

<p>1. Arvolupaus</p> <p>Onko ylimmän johdon tilannekuva riittävän selkeä?</p> <p>Onko digi- ja kyberjohtamisen järjestelyt suunniteltu ja harjoiteltu?</p> <p>Onko kyberriskianalyysi ajan tasalla?</p> <p>Toteutuuko datan suojaus ja käsittely arvolupauksessa?</p> <p>Onko henkilöstön digitaidot ja kyberturvallisuuden osaaminen riittäväällä tasolla?</p> <p>Onko yrityksellä uskottava kyberturvallisuuskulttuuri?</p>	<p>2. Keskeiset aktiviteetit / toiminnot</p> <p>Mitkä keskeiset toimet riippuvat digitaalisista infrastruktuureista?</p> <p>Mitkä keskeiset toiminnot ovat digitaalisia?</p>	<p>4. Asiakassegmentit</p> <p>Mitkä segmentit arvostavat suojausta ja kyberturvallisuuden korkeaa tasoa?</p> <p>Mitkä segmentit arvostavat yksityisyyttä?</p> <p>Mitkä segmentit arvostavat palvelun vakautta ja luotettavuutta?</p> <p>Mitkä segmentit arvostavat luottamusta?</p> <p>Mitkä segmentit arvostavat mainetta?</p>	<p>5. Asiakassuhteet</p> <p>Onko maine tärkeä?</p> <p>Onko luottamus tärkeää?</p>	<p>7. Keskeiset kumppanit</p> <p>Keitä kumppanit ovat?</p> <p>Mitä riskejä kumppaneihin liittyy?</p> <p>Mitkä ovat tärkeimmät digitaaliset resurssit, joita jaetaan yrityksen ja kumppaneiden välillä?</p> <p>Mitkä ovat jakotavat?</p> <p>Mitä riskejä tähän jakamiseen liittyy?</p> <p>Mikä on varautumissuunnitelma, jos yksi tai useampi kumppani vaarantuu?</p>
<p>8. Kustannusrakenne</p> <p>Mitkä ovat turvallisuuskustannukset?</p> <p>Mitkä ovat tietosuojakustannukset?</p> <p>Mitkä ovat palautumiskustannukset?</p> <p>Ovatko kaikki kustannukset perusteltuja kokonaiskustannusrakenteessa?</p> <p>Mitkä ovat kybervakuutuskustannukset?</p>		<p>9. Tulovirrat</p> <p>Ovatko asiakkaat valmiita maksamaan turvallisuudesta?</p> <p>Ovatko asiakkaat välinpitämättömiä palvelun vakaudelle?</p> <p>Mitkä tulovirrat riippuvat digitaalisista infrastruktuureista?</p> <p>Parantaako digi- ja kyberturvallisuus yrityksen kilpailukykyä?</p>		
<p>10. Maine-, sosiaali- (yhteiskunnalliset) - ja ympäristökustannukset</p> <p>Voiko kyberturvallisuustapahtuma vaarantaa yrityksesi maineen?</p> <p>Mikä on huonoin ajateltavissa mainehaitta ja mikä sen voisi aiheuttaa?</p> <p>Voiko kyberturvallisuustapahtuma vahingoittaa koko yhteiskuntaa?</p> <p>Voivatko nämä tapahtumat/ongelmat vahingoittaa yrityksen verkkostoa ja liiketoimintaympäristöä (luotettavat osapuolet)?</p>		<p>11. Maine-, sosiaali (yhteiskunnalliset) - ja ympäristöhyödyt</p> <p>Mitkä ovat ne kanavat, joissa kyberturvallisuuden standardeista johtuvat maine- ja sosiaalietuudet voidaan muuttaa kustannusten vähentämiseksi (kilpailueduksi)?</p> <p>Miten kyberturvallisuuskäytäntöjä koskevien tietojen jakaminen voisi vähentää kustannuksia tai tuoda uusia tulovirtoja?</p>		

HALLITUKSEN DIGI- JA KYBERTURVALLISUUDEN HUONEENTAULU

Käyttötarkoitus

Taulun taustana on Business Model Canvas (BMC) eli liiketoimintamallin huoneentaulu, joka on visuaalinen ja yksinkertaistettu työkalu hahmottamaan yrityksen liiketoimintamalli.

Tämän yhteyteen voidaan kuvata digitalisaation liiketoiminnalle tuottamat keskeiset menestystekijät ja niiden väliset suhteet.

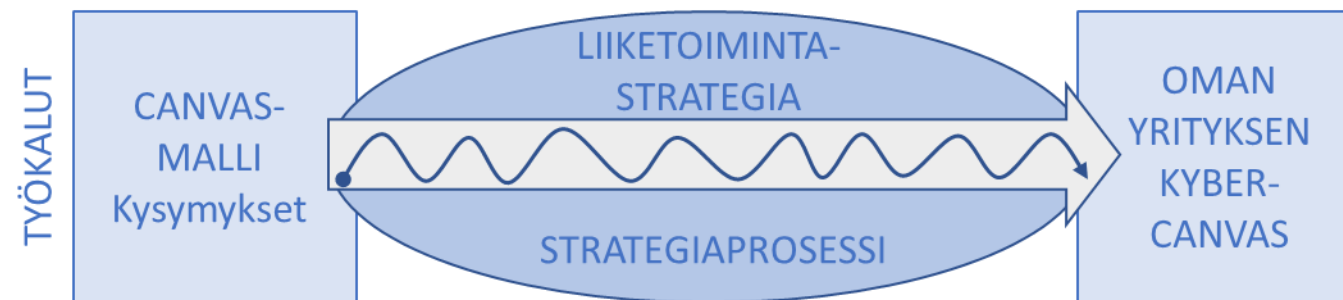
Se ohjaa yrityksen omaa digitoimintaa, ja sen avulla voidaan kertoa myös ulkopuolisille, kuinka yrityksen digi- ja kyberturvallisuus on tarkoitus järjestää ja mistä tekijöistä menestyvä liiketoiminta syntyy.

HALLITUKSEN DIGI- JA KYBERTURVALLISUUDEN HUONEENTAULU

<p>1. Arvolupaus</p> <p>Onko ylimmän johdon tilannekuva riittävän selkeä?</p> <p>Onko kyberjohtamisen järjestelyt suunniteltu ja harjoiteltu?</p> <p>Onko kyberriskianalyysi ajan tasalla?</p> <p>Onko datan suojaus ja käsittely ydin arvolutauksessa?</p> <p>Onko henkilöstön digitaidot ja kyberturvallisuuden osaaminen riittävällä tasolla?</p> <p>Onko yrityksellä uskottava kyberturvallisuuskulttuuri?</p>	<p>2. Keskeiset aktiviteetit / toiminnot</p> <p>Mitkä keskeiset toimet riippuvat digitaalisista infrastruktuureista?</p> <p>Mitkä keskeiset toiminnot ovat digitaalisia?</p> <p>3. Keskeiset resurssit</p> <p>Mitkä ovat tärkeimmät digitaaliset resurssit?</p> <p>Mitkä resurssit ovat riippuvaisia digitaalisista infrastruktuureista ja kyberturvallisuuden teknologia-valinnoista?</p> <p>Mitä resursseja ohjataan digitaalisesti?</p>	<p>4. Asiakassegmentit</p> <p>Mitkä segmentit arvostavat suojausta ja kyberturvallisuuden korkeaa tasoa?</p> <p>Mitkä segmentit arvostavat yksityisyyttä?</p> <p>Mitkä segmentit arvostavat palvelun vakautta ja luotettavuutta?</p> <p>Mitkä segmentit arvostavat luottamusta?</p> <p>Mitkä segmentit arvostavat mainetta?</p>	<p>5. Asiakassuhteet</p> <p>Onko maine tärkeä?</p> <p>Onko luottamus tärkeää?</p> <p>6. Kanavat</p> <p>Mitkä digitaalisia kanavia käytetään asiakkaan tavoittamiseen?</p> <p>Mitkä digitaalisia kanavia käytetään toimittajien ja kumppaneiden tavoittamiseen?</p> <p>Kanavan redundanssi?</p>	<p>7. Keskeiset kumppanit</p> <p>Keitä kumppanit ovat?</p> <p>Mitä riskejä kumppaneihin liittyy?</p> <p>Mitkä ovat tärkeimmät digitaaliset resurssit, joita jaetaan yrityksen ja kumppaneiden välillä?</p> <p>Mitkä ovat jakotavat?</p> <p>Mitä riskejä tähän jakamiseen liittyy?</p> <p>Mikä on varautumissuunnitelma, jos yksi tai useampi kumppani vaarantuu?</p>
<p>8. Kustannusrakenne</p> <p>Mitkä ovat turvallisuuskustannukset?</p> <p>Mitkä ovat tietosuojakustannukset?</p> <p>Mitkä ovat palautumiskustannukset?</p> <p>Ovatko kaikki kustannukset perusteltuja kokonaiskustannusrakenteessa?</p> <p>Mitkä ovat kybervakuutuskustannukset?</p>		<p>9. Tulovirrat</p> <p>Ovatko asiakkaat valmiita maksamaan turvallisuudesta?</p> <p>Ovatko asiakkaat välinpitämättömiä palvelun vakaudelle?</p> <p>Mitkä tulovirrat riippuvat digitaalisista infrastruktuureista?</p> <p>Parantaako kyberturvallisuus yrityksen kilpailukykyä?</p>		
<p>10. Maine-, sosiaali- (yhteiskunnalliset) - ja ympäristökustannukset</p> <p>Voiko kyberturvallisuustapahtuma vaarantaa yrityksesi maineen?</p> <p>Mikä on huonoin ajateltavissa mainehaitta ja mikä sen voisi aiheuttaa?</p> <p>Voiko kyberturvallisuustapahtuma yrityksessäsi vahingoittaa koko yhteiskuntaa?</p> <p>Voivatko nämä tapahtumat/ongelmat vahingoittaa yrityksen verkostoa ja liiketoimintaympäristöä (luotettavat osapuolet)?</p>		<p>11. Maine-, sosiaali (yhteiskunnalliset) - ja ympäristöhyödyt</p> <p>Mitkä ovat ne kanavat, joissa kyberturvallisuuden standardeista johtuvat maine- ja sosiaalietuudet voidaan muuttaa kustannusten vähentämiseksi (kilpailueduksi)?</p> <p>Miten kyberturvallisuuskäytäntöjä koskevien tietojen jakaminen voisi vähentää kustannuksia tai tuoda uusia tulovirtoja?</p>		

HALLITUKSEN DIGI- JA KYBERTURVALLISUUDEN HUONEENTAULU

- Huoneentauluun eri osa-alueille kohdennetut kysymykset on laadittu digitaalisen turvallisuuden näkökulmasta.
- Liiketoimintamallin ja digitaalisen turvallisuuden huoneentaulun avulla voidaan myöhemmin laatia yksityiskohtainen liiketoimintasuunnitelma, joka kuvaa tarkempien suunnitelmien ja laskelmien avulla, miten yrityksen liiketoiminnasta tulee kannattavaa digitalisaation avulla.
- Hallituksen digi- ja kyberturvallisuuden huoneentaulua voidaan käyttää työkaluna kehitettäessä yrityksen digitaalista toimintaa tai tarkasteltaessa jo vakiintunutta toteutusta.
- Mallia voi työstää yksin tai ryhmässä ja siihen voi käyttää aikaa muutamasta minuutista jopa kuukausiin.
- Yrityksen johto voi käyttää mallia liiketoiminnan suunnittelun tukena.

STRATEGIAPROSESSIN KAUTTA KYBERTURVALLISUUS
TULEE OLEELLISEKSI OSAKSI LIIKETOIMINTASTRATEGIAA

HALLITUKSEN DIGI- JA KYBERTURVALLISUUDEN HUONEENTAULU

Rakenteiden sisällöt

- Huoneentaulu voidaan täyttää numerojärjestyksessä vastaamalla esitettyihin kysymyksiin lauseilla tai avainsanoilla.
- Seuraavassa listauksessa on eri osa-alueiden kysymykset. Perinteisen ”Business Canvas” -taulun sisältämät osuudet on lisätty yhdeksään rakenneosaa hahmottamaan taustalla olevaa liiketoimintamallia. Niihin on hyvä vastata ennen kyberturvallisuuteen liittyviä kysymyksiä.
- Diassa 16 on pohja taulun täyttämiseksi.
- Valmis taulu voidaan tulostaa kokoon A0 tai A1 seinälle sijoittamista varten.

Huoneentaulun sisältö

1. Arvolupaus
2. Keskeiset aktiviteetit / toiminnot
3. Keskeiset resurssit
4. Asiakassegmentit
5. Asiakassuhteet
6. Kanavat
7. Keskeiset kumppanit
8. Kustannusrakenne
9. Tulovirrat
10. Maine-, sosiaali (yhteiskunnalliset) – ja ympäristökustannukset
11. Maine-, sosiaali (yhteiskunnalliset) - ja ympäristöhyödyt

1. ARVOLUPAUS

Liiketoimintamalli

- Arvolupaus on koko liiketoimintamallin keskiössä. Arvolupauksessa on kysymys siitä, kuinka asiakkaat hyötyvät palveluistamme tai tuotteistamme.
 - Tehokkaampi / halvempi / varma ja nopea saatavuus / käyttömukavuus / muotoilu / riskittömyys
- Mitä arvoa tuotetaan asiakkaalle?
- Mitä asiakkaan ongelmaa autetaan ratkaisemaan?
- Mitä tuotekokonaisuuksia tarjotaan eri asiakassegmenteille?
- Mitä asiakastarpeita tyydytämme?

Kyberturvallisuus

- Onko ylimmän johdon tilannekuva riittävän selkeä?
- Onko digi- ja kyberjohtamisen järjestelyt suunniteltu ja harjoiteltu?
- Onko kyberriskianalyysi ajan tasalla?
- Toteutuuko datan suojaus ja käsittely arvolupauksessa?
- Onko henkilöstön digitaidot ja kyberturvallisuuden osaaminen riittävällä tasolla?
- Onko yrityksellä uskottava kyberturvallisuuskulttuuri?

2. KESKEISET AKTIVITEETIT / TOIMINNOT

Liiketoimintamalli

- Keskeiset aktiviteetit vastaavat kysymykseen: Mitkä ovat tehtävät tai toiminnot arvolupauksen lunastamiseksi ja liiketoiminnan harjoittamiseksi?
 - Tuotanto tehtävät / ongelman ratkaisut
- Missä työ tehdään, mitkä ovat jakelukanavat, missä tuote ostetaan?
- Millaiset ovat asiakassuhteet?

Kyberturvallisuus

- Mitkä keskeiset toimet riippuvat digitaalisista infrastruktuureista?
- Mitkä keskeiset toiminnot ovat digitaalisia?

3. KESKEISET RESURSSIT

Liiketoimintamalli

- Keskeisiin resursseihin tunnistetaan arvolupauksen toteuttamisen kannalta oleellimmat resurssit, jotka voivat olla fyysisiä, aineettomia, taloudellisia tai henkilöllisiä resursseja.
- Tietojärjestelmät ja laitteet / patentit / brändi / kuljetusvälineet / työntekijät / rahoitus

Kyberturvallisuus

- Mitkä ovat tärkeimmät digitaaliset resurssit?
- Mitkä resurssit ovat riippuvaisia digitaalisista infrastruktuureista?
- Mitä resursseja ohjataan digitaalisesti?

4. ASIAKASSEGMENTIT

Liiketoimintamalli

- Asiakassegmentit-osassa tunnistetaan asiakkaat tai asiakasryhmät, joille arvoa tuotetaan tai tarjotaan.
- Ryhmiä voidaan jakaa esimerkiksi eri ominaisuuksien perusteella.
 - Massamarkkinoiden yhtenäinen asiakaskunta / jaottelu esim. varallisuusluokittain / ikäjaottelu / käyttökohteen mukaan, tärkeyden mukaan

Kyberturvallisuus

- Mitkä segmentit arvostavat suojausta?
- Mitkä segmentit arvostavat yksityisyyttä?
- Mitkä segmentit arvostavat palvelun vakautta ja luotettavuutta?
- Mitkä segmentit arvostavat luottamusta?
- Mitkä segmentit arvostavat mainetta?

5. ASIAKASSUHTEET

Liiketoimintamalli

- Asiakassuhteet-osa vastaa kysymykseen: Minkälaisia asiakassuhteista organisaatiossa on esimerkiksi vanhoihin, uusiin tai tuleviin asiakkaisiin ja kuinka niitä ylläpidetään?
- Kanssakäymiseen perustuvaa palvelua / itsepalvelua / automaattisesti hoidettuja palveluja / asiakasyhteisöjen hyödyntämistä osana ostoprosessia ja sen jälkeen

Kyberturvallisuus

- Onko maine tärkeä digitalisaatioprosesseissa?
- Onko luottamus tärkeää asiakassuhteissa?
- Onko asiakastietojen menettäminen haitta?
- Onko toimintakyvyn menettämien luottamukselle uhka?

6. KANAVAT

Liiketoimintamalli

- Kanavat-osassa tunnistetaan tavat tavoittaa asiakas tai asiakkaan tavat arvolupauksen saamiseksi. Kanaviin voidaan esimerkiksi tunnistaa elementtejä, jotka helpottavat ostopäätöksen tekemisessä.
 - Verkkokauppa / myyntihenkilöstö / kivijalkakauppa / yhteistyökumppanien jakelutiet
- Mitkä kanavat ovat kustannustehokkaita?

Kyberturvallisuus

- Mitä digitaalisia kanavia käytetään asiakkaan tavoittamiseen?
- Mitä digitaalisia kanavia käytetään toimittajien ja kumppaneiden tavoittamiseen?
- Miten suuri on kanavan redundanssi? (tarkoittaa tiedon ylimäärää järjestelmän toimimisen varmistamiseksi tai ymmärtämisen helpottamiseksi)

7. KESKEISET KUMPPANIT

Liiketoimintamalli

- Keskeisiin kumppaneihin (key partners) tunnistetaan toiminnan kannalta välttämättömät yhteistyökumppanit
 - Ostaja-toimittaja -sopimukset (kilpailukyky) / strateginen kumppani (riittävien resurssien turvaaminen, liiketoiminnasta syntyvän riskin jakamista)

Kyberturvallisuus

- Keitä kumppanit ovat?
- Viestitäänkö liiketoiminnan prioriteetit sopimuksilla?
- Mitä riskejä kumppaneihin liittyy?
- Mitkä ovat tärkeimmät digitaaliset resurssit, joita jaetaan sinun ja kumppaneiden välillä?
- Mitkä ovat jakotavat?
- Mitä riskejä tähän jakoon liittyy?
- Mikä on varautumissuunnitelma, jos yksi tai useampi kumppani vaarantuu?

8. KUSTANNUSRAKENNE

Liiketoimintamalli

- Kustannusrakenne kuvaa kaikkia liiketoiminnassa syntyviä kustannuksia, muun muassa toteutusprosessiin, markkinointiin tai jakelukanaviin liittyen.
 - Kiinteät- ja muuttuvat kustannukset / massatuotantoedut
- Mitkä ovat tärkeimmän resurssit, mitkä ovat kalleimmat?
- Mitkä ovat tärkeimmän aktiviteetit, mitkä ovat kalleimmat?

Kyberturvallisuus

- Mitkä ovat digitalisaation turvallisuuskustannukset?
- Mitkä ovat digitalisaation tietosuojakustannukset?
- Mitkä ovat palautumiskustannukset?
- Ovatko kaikki kustannukset perusteltuja kokonaiskustannusrakenteessa?
- Mitkä ovat kybervakuutuskustannukset?

9. TULOVIRRAT

Liiketoimintamalli

- Tulovirroissa kysymyksenä on tuotteiden tai palveluiden (arvolupausten) hinnoittelu. Siinä tavoite on määritellä arvolupaukselle hinta, jonka eri asiakassegmentit ovat valmiita maksamaan.
- Myyntitulot / käyttöveloitukset / käyttöönottoveloitukset / lisensoinnit / vuokraukset / mainostulot

Kyberturvallisuus

- Ovatko asiakkaat valmiita maksamaan turvallisuudesta?
- Ovatko asiakkaat välinpitämättömiä palvelun vakaudelle?
- Mitkä tulovirrat riippuvat digitaalisista infrastruktuureista?
- Parantaako digi- ja kyberturvallisuus yrityksen kilpailukykyä?

10. MAINE-, SOSIAALI (YHTEISKUNNALLISET) – JA YMPÄRISTÖKUSTANNUKSET

- Voiko kyberturvallistapahtuma vaarantaa yrityksen maineen?
- Mikä on huonoin ajateltavissa oleva mainehaitta ja mikä sen voisi aiheuttaa?
- Voiko kyberturvallisuustapahtuma yrityksessäsi vahingoittaa koko yhteiskuntaa?
- Voivatko nämä ongelmat/tapahtumat vahingoittaa yrityksen verkostoa ja liiketoimintaympäristöä (luotettavat osapuolet)?

11. MAINE-, SOSIAALI (YHTEISKUNNALLISET) - JA YMPÄRISTÖHYÖDYT

- Mitkä ovat kanavat, joissa kyberturvallisuuden standardeista johtuvat maine- ja sosiaalietuudet voidaan muuttaa kustannusten vähentämiseksi (kilpailueduksi)?
- Miten kyberturvallisuuskäytäntöjä koskevien tietojen jakaminen voisi vähentää kustannuksia tai tuoda uusia tulovirtoja?

KÄYTETYT LÄHTEET

- www.researchgate.net/publication/37426694_Clarifying_Business_Models_Origins_Present_and_Future_of_the_Concept
- www.varma.fi
- www.cyberbitsetc.org/post/the-samurai-approach-to-cyber-security-how-does-cyber-risk-fit-into-the-business-canvas

KIITOS!

Yhteystiedot

Huoltovarmuuskeskus
Aleksanterinkatu 48A, 7 krs.
FI-00100 HELSINKI

puh. 02950 51000

fax 09 260 9584

www.huoltovarmuus.fi

www.nesa.fi

www.varmuudenvuoksi.fi

**VARMUUDEN
VUOKSI**

HUOLTOVARMUUSORGANISAATIO
DIGIPOOLI

